

Do ano 1997 ao 1999 a asociación As Lagoas, xunto co Concello de Bueu, viña organizando varios Encontros de Embarcacións Tradicionais na vila; outra das súas actividades foi a recuperación do bote polbeiro que leva o nome de *Lagoas*. Este tipo de embarcación adicábase case exclusivamente á pesca do polbo e era orixinal de Bueu. Tras os cambios do sector pesqueiro, no litoral galego comezan a escasear este tipo de barcos, converténdose en pezas de museo ou leña da fogueira de San Xoán, exceptuando algunhas dornas e gamelas. O bote polbeiro de Bueu de nome *Lagoas* foi construído para a asociación As Lagoas no ano 1995, no estaleiro de Purro situado na Banda do Río. Dito proxecto estaba subvencionado pola Consellería de Pesca.

Esta embarcación foi cedida á asociación Os Galos no verán do 2000 e con este primeiro barco a asociación inicia a súa singradura. Por estas datas, un veciño de Pescadoira, Víctor Domínguez, presidente actual da asociación, faise cargo do bote e navega con el, invitando a quen quixese compartir a súa paixón polos barcos e o contorno mariño. Con esta mesma inquedaanza atópanse Fran Freire, Antón Pais, Fernando, Paco *Bicho* e Marta coa dorna *Martola* e algúns máis. O encontro de embarcacións en Rianxo no 1999 animou a todo este grupo de amigos a tomar a iniciativa de facer algo para que non se perdesen as embarcacións de sempre, así como a tradición dun pobo mariño. Con esta idea na cabeza, e ganas de traballar, contactan coa Federación Galega pola Cultura Marítima e Fluvial, rexistrándose no ano 2000 como Asociación de Amigos de Embarcacións Tradicionais Os Galos de Bueu, cos obxectivos de "promoción, divulgación, difusión e posta en valor do patrimonio marítimo".

O nome dos Galos adóptase como homenaxe aos barcos de vela guaira xa que, cando antano saían a pescar, navegando pola ría, os outros mariñoiros, ao ver as súas velas místicas lucir, asociábanas aos arrogantes galos mariños. "Aí van os galos", dicían, referíndose a eses navegantes.

Na actualidade a asociación conta con máis de 250 asociados, encargándose un grupo moi reducido do mantemento e recuperación dos barcos. Eles son os verdadeiros artesáns e transmisores dos coñecementos dos carpinteiros de ribeira. Son as pezas fundamentais da nosa asociación, persoas que adican o seu tempo libre

a esta nobre causa: Víctor, Rosendo, Curra, Celeste, Lidia, Álvaro, Santi, Suso, Fidel, Kila, Carmen, Carmela, outra Carmen, Juliet, Peque, Marta, Fernando, Fran, Jose, Boris, Miguel, Silverio, Elena, José, Suso, ... e algún máis. Grazas a elas e a eles, así como a esas axudas puntuais das administracións e empresas colaboradoras, esta asociación vén facendo un interesante labor na revalorización da cultura marítima tradicional de Bueu, á vez que aumentando o patrimonio mariño do concello mediante as embarcacións recuperadas.

Conta cun total de dez embarcacións, dispoñibles para navegar:

- Os botes polbeiros *Lagoas* e *Rebello*
- O bote xeiteiro *Os Galos*
- A traíña *Pescadoira*
- As dornas *Banda do Río*, *Robaleira* e *Can do Penedo*
- O choupán *Faino ti*
- As gamelas *Patera* e *Auxiliar os Galos*.

O nome dos Galos adóptase como homenaxe aos barcos de vela guaira xa que, cando antano saían a pescar, navegando pola ría ...

Entre as principais actividades para o futuro temos:

1. Un proxecto de recuperación doutras embarcacións que están en seco, á espera de volver reflotar; é o caso do *Delfín* (un polbeiro con motor), dornas pequenas e un bote auxiliar do polbeiro cuxa maqueta se pode atopar nunha sala do Museo Massó. A maioría delas chegan á asociación grazas a donacións particulares, aos que dende aquí unha vez máis queremos agradecer esa confianza depositada en nós. Para conseguilo, é sempre importante seguir contando co apoio dos socios e algunha que outra axuda económica.
2. A realización de actividades de navegación de lecer, algunhas actividades culturais (centradas sobre todo en colexios e institutos, tales como: concurso literario anual, visitas guiadas ás embarcacións, xornadas informativas, publicación da revista, cursiños, conferencias, etc.
3. A defensa da rehabilitación do estaleiro de Purro no paseo marítimo da Banda do Río. A

pretensión non é musear unha estrutura ruínosa, por suposto (motivo polo que pensamos que os vecinos non queren que estea aí); só queremos preservar para o futuro un taller-museo activo dun reduto da carpintería de ribeira. Non algo exclusivo para Os Galos, senón para o Concello de Bueu. Un espazo saneado, seguro, ben feito, público e digno de ser compartido e visitado por quen o queira coñecer. Conservar e darlle vida, en definitiva, a un estaleiro de ribeira ao pé da praia que por sorte en Bueu perdura (malia estar vello, ruinoso, acouzado, deslucido e sen raís).

Dende xaneiro do 2007 esta asociación ten solicitado á Consellería de Cultura que o estaleiro sexa declarado Ben de Interese Patrimonial. Esperamos que se tome a decisión adecuada.

4. Cada ano organízase un "Encontro" (e imos xa polo XI no verán do 2007). Este acontecemento está previsto para a última fin de semana de agosto (do 24 ao 26 de agosto). Nesta data as augas de Bueu acollerán as distintas embarcacións tradicionais a vela e a remo, converténdose nunha festa da cultura e patrimonio marítimo. Como cada ano, están invitadas todas as asociacións da FGCMF e outras embarcacións particulares que se acheguen a Bueu.

Os que participaron en edicións anteriores tiveron

a oportunidade de gozar, contemplar ou incluso navegar en dornas, botes polbeiros, xeiteiros, galeóns, gamelas e barcos clásicos. ¡Todo un privilexio! Barcos que viñeron dende Vilagarcía, O Grove, Illa de Arousa, Portonovo, Sanxenxo, Combarro, Marín, Aldán, Bueu, Cangas, Moaña, Vigo, Coruxo, Portugal, País Vasco, A Bretaña, Alemaña, Holanda.

A Asociación de Amigos das Embarcacións Tradicionais Os Galos quere animar aos veciños da comarca a participar neste XI Encontro e gozar desta riqueza cultural tan nosa, onde ademais das xornadas de navegación se realizan charlas, cursiños, exposicións e proxeccións cinematográficas.

Pola nosa parte e en representación de Bueu, procuramos manter a participación noutros encontros próximos a esta ría, levando como barco insignia o bote polbeiro.

Para os que non poden ver un evento tan entrañable, dámoslle a oportunidade de velo cunha secuencia de imaxes que corresponden ao pasado Encontro 2006, recollidas no artigo do X Encontro.

